

Na jaren van overleg en discussie is de kogel eindelijk door de kerk.

Binnenkort krijgen de melkveehouders in Vlaanderen opnieuw de mogelijkheid om hun quotum verder uit te bouwen via een gedeeltemogelijk herstelde mobiliteit. Veeteelt peilt de reacties.

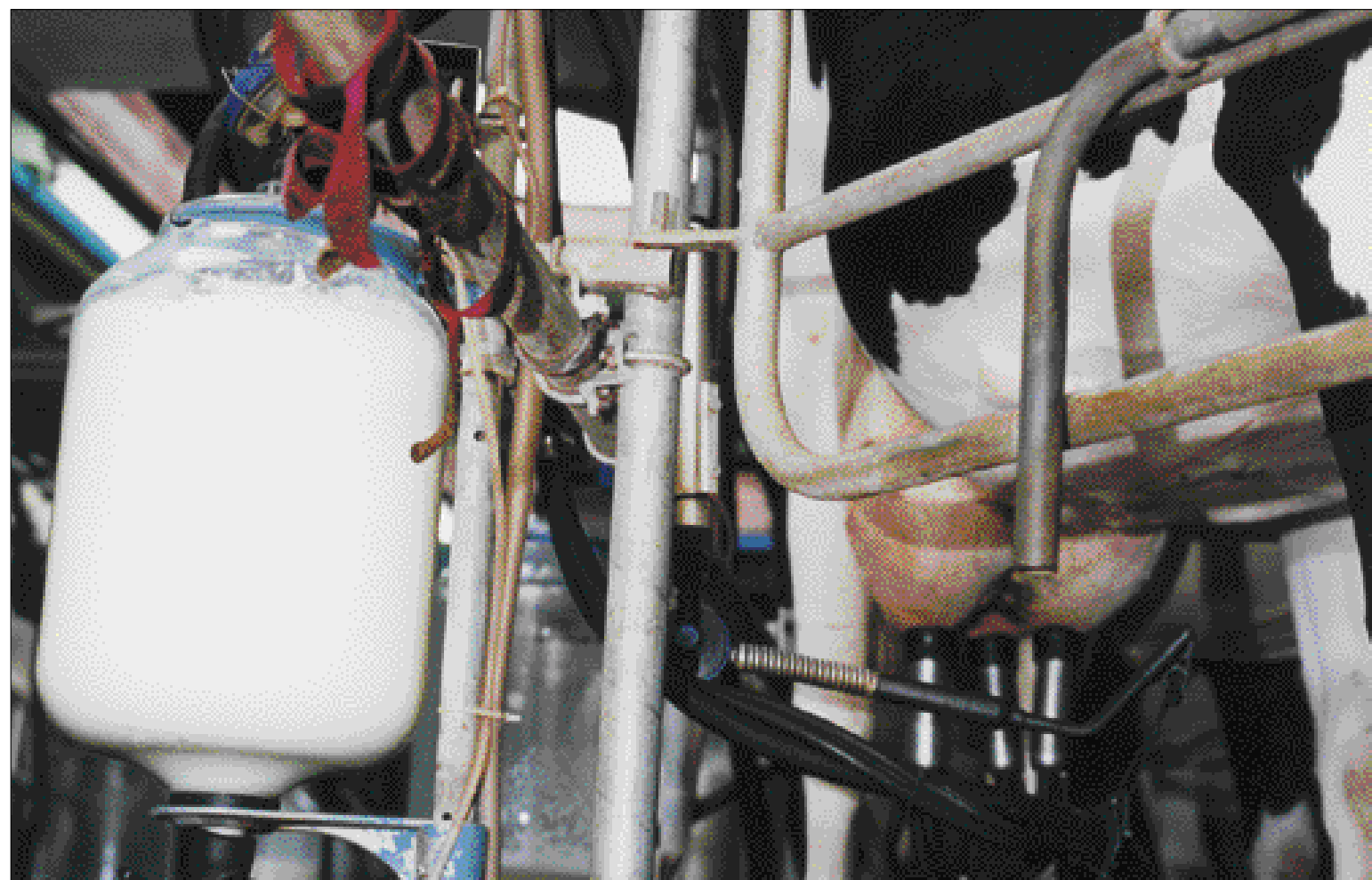
Jaren voorbereidend werk zijn eraan voorafgegaan, maar sinds korte tijd is er eindelijk een doorbraak bereikt in het Vlaamse melkquotumdossier. Met het nieuwe voorstel voor mobiliteit is het voor de Vlaamse bedrijven binnenkort opnieuw mogelijk om vrij in melkquotum te investeren. Daartoe komen naast het bestaande quotumfonds ook op de vrije markt productierechten te koop. Om de beide segmenten van de markt voldoende te bevoorraden is in de nieuwe regeling een verhandeling van over te laten melkquota volgens de verhouding 40 tegenover 60 voorgesteld. Vijf Vlaamse veehouders geven in Veeteelt hun visie over het nieuwe voorstel.

Plaatsen in context

De nieuwe regeling opent opnieuw de weg naar uitbreiding voor de Vlaamse melkveebedrijven. Toch is nog heel wat

Michel Halewyck:
'Stimuleren niet-leefbare bedrijven verkeerd signaal'

de hand van subsidies op het aanwezige quotum. Zo gaat onze melkveehouderij dezelfde richting uit als bijvoorbeeld de graanteelt, met als gevolg dat heel wat melkveehouders hun rendabiliteit een flink stuk zien dalen. Om met dergelijke vooruitzichten voor de melkveesector nog eens hoge prijzen te betalen voor quotum, zie ik helemaal niet zitten.' De Europese plannen ziet Halewyck daarom als een belemmering voor de komende jaren. 'Eigenlijk is het een ongelukkige

Stefaan Moens:
'Grondgebondenheid past bij duurzaam produceren'

een vreemde te verhuren? Het was beter geweest om voor een grondverbondenheid te pleiten. Bedrijven die na quotumovername op hun bedrijf voldoende grond hebben of ergens anders dichtbij aan de vereiste oppervlakte kunnen komen, zouden dan niet verplicht zijn om tot op een afstand van 30 kilometer grond te verwerven.'

Volgens Stefaan Moens, melkveehouder te Lebbeke, biedt het huidige voorstel op het punt van de jongerenbevoordeling duidelijk meer kansen dan het vorige systeem. 'Met het vorige systeem kon een jonge veehouder op een goedkope manier groeien tot zijn 35e jaar. Vanaf die leeftijd was het dan ook gedaan. Op dat punt biedt het huidige voorstel meer voordeel dan het vorige', klinkt het bij Moens. 'Het is erg belangrijk dat jongeren gesteund worden en daarbij is al jarenlang discussie

Melkveehouders aan het woord over de aankomende versoepeling van de quotummobiliteit in Vlaanderen

Voorstel Vlaams melkquotumbeleid

voorzichtigheid geboden en komt hard van stapel lopen duidelijk niet aan bod met de nieuwe regeling, zo vindt Michel Halewyck, melkveehouder te Klemsterke. 'Op zich vind ik het nieuwe voorstel voor quotamobiliteit wel een goede regeling. Het is alleen jammer dat het zo lang heeft geduurd om zover te komen. Bovendien is er in die periode van discussie en overleg al veel veranderd in de melkveesector', vertelt Halewyck genuanceerd, terwijl hij het voorbeeld van de 'mid-term review'-plannen van Europees Commissaris Fishler aanhaalt. 'Door die nieuwe Europese plannen zou de melkprijs de komende jaren sterk dalen en zou die prijsdaling gecompenseerd worden aan

samenloop van omstandigheden: het zijn twee totaal verschillende zaken die toch sterk met elkaar zijn verbonden.' Een voordeelregeling voor jonge en startende melkveehouders vindt Halewyck noodzakelijk. Enkel de wijze waarop die is ingevuld in het nieuwe voorstel werpt bij Halewyck vragen op: 'Het is nodig dat er iets voor de startende melkveehouders wordt gedaan. Dat moet ook. Ik vind het echter niet goed dat men daarbij probeert om niet-leefbare bedrijven toch te stimuleren. Op die manier geeft men vanuit de overheid een compleet verkeerd signaal.' Ook met het instellen van productieplafonds is Halewyck het niet volledig eens. 'We worden als boeren al op zoveel vlak-

ken begrensd door maatregelen zoals het milieubeleid en de mestwetgeving. Het was niet nodig om daarnaast nog eens grenzen te stellen aan de quotumgrootte.'

Vernieuwing noodzakelijk

Dat het oude quotumsysteem aangepast moest worden, staat als een paal boven water volgens melkveehouder Wauter Vanderdonck uit Horebeke. 'Het quotumfonds heeft in zijn vorige vorm eigenlijk nooit een echte kans gekregen. De speculaties over het opnieuw vrijkomen van de markt ontwrichtten het systeem. Dat in tegenstelling tot Wallonië waar datzelfde quotumsysteem elk jaar ongeveer 9000 liter quotum per aanvrager op-

Wauter Vanderdonck:
'Beter grondverbondenheid dan grondgebondenheid'

levert. Hier was de herziening meer dan nodig', getuigt Vanderdonck. Het nieuwe voorstel voor mobiliteit geeft volgens Vanderdonck kansen aan elke melkveehouder. Zo vindt hij het tweesporerenbeleid erg positief. 'Iemand die snel vooruit wil gaan heeft een mogelijkheid

via de vrije markt. Voor de anderen is er het fonds dat gespekt wordt door het aandeel van 40 procent op de vrije mobiliteit. Men wilde duidelijk geen kleine groep van quotummiljonairs, maar men koos voor een grote groep van rendabele melkveebedrijven die de toekomst moeten aankunnen.' Toch is volgens Vanderdonck niet alles goed te keuren in het voorstel inzake quotummobiliteit. In dat kader vernoemt hij de grondgebondenheid van 20.000 liter quotum per hectare. 'Met die gebondenheid aan grond komt er nu na de gepeperde quotumprijs ook nog de dure grondaankoop bij, want welke eigenaar is van plan om zomaar gedurende minstens negen jaar zijn grond aan

over hoe, wat en hoeveel. Je moet namelijk weten dat het hier om een akkoord gaat tussen verschillende partijen met verschillende standpunten. Elke veehouder heeft nu eenmaal zijn eigen mening. Bovendien zullen er altijd mensen zijn die er zichzelf niet in terugvinden, welk systeem je ook uitdoktert. Uiteindelijk is het een keuze die voor elk bedrijf zelf is uit te maken', geeft de jonge melkveehouder aan. 'Op het eerste moment schrok ik enigszins van de nieuwe regelgeving. Nu denk ik dat we toch wel op de goede weg zijn met de melkveehouderij.' De grondgebondenheid ziet Moens duidelijk niet als een belemmering. 'Grondgebondenheid past in de huidige context

waarin natuur- en milieuvriendelijk of kortom duurzaam geproduceerd moet worden.' Zelfs over het invoeren van de productieplafonds is hij het eens. 'Dat punt biedt voor velen een struikelblok, maar het systeem moet ook draaiende kunnen blijven. Dergelijke plafonds zijn nodig voor het algemeen belang van de sector. Bovendien krijgen die bedrijven toch een serieuze tegemoetkoming aangezien melkveehouders met een bedrijf boven de plafonds nog 15.000 liter quotum per jaar kunnen verwerven.'

Niet verkrijgen

Melkveehouder Carlos De Cuyper uit Lovendegem maakt zich vooral over de jonge beginners zorgen. 'Met de vernieuwde reglementering neemt de prijs van quotum in de nabije toekomst onge-

Carlos De Cuyper: 'Voor jonge boeren overnameprijs verdubbeld'

in de prijs in de hand werd gehouden.' Dat het nieuwe systeem ook op langere termijn verbetering zal bieden, daarvan is De Cuyper nog lang niet zeker. 'Volgens mij zal er vooral tijdens de eerste jaren meer quotum vrijkomen. De jaren daarop krijgt het systeem een weerslag en gaan we terug datzelfde krijgen als tijdens de vorige reglementering. Veehouders krijgen nu een vals beeld.'

dat neer op een overname van 0,75 hectare voor de geplafonneerde bedrijven. Zij mogen namelijk slechts 15.000 liter aankopen per jaar. Dergelijke oppervlakte overnemen is volstrekt zinloos en welke veehouder wil zijn grond in kleine stukjes indelen om op die manier quotum aan verschillende veehouders te kunnen verkopen. Ik kan me goed inbeelden dat overlaters liever de volledige 60 procent in één keer naar een andere melkveehouder zien weggaan, dan 15.000 liter naar hier en 15.000 liter naar daar te verkopen. In die zin worden dergelijke geplafonneerde melkveebedrijven benadeeld', besluit Aertsen. 'Eigenlijk is deze voorgestelde quotummobiliteit vooral nadelig voor de gespecialiseerde melkveebedrijven. Met gemengde landbouwbedrijven wordt geen rekening gehouden.'

twijfeld sterk toe. Die nieuwe quotumprijs zal vast en zeker bepalen wat een startende melkveehouder moet betalen voor de overname van een melkveebedrijf. Met de nieuwe regeling is die aankoopprijs op één slag verdubbeld voor de jonge boeren. Bovendien kunnen dergelijke prijsstijgingen met de komst van de "mid-term review"-plannen zeker niet opgevangen worden.' De Cuyper spreekt alvast tegen dat iedereen zijn gading kan vinden in de nieuwe plannen voor quotummobiliteit. 'Dat slaat volgens mij nergens op. Iedereen krijgt pas zijn zin wanneer er een groter aanbod is dan de vraag naar quotum. Je kan immers maar verdeelen wat vrijkomt. Als er voldoende melk in het quotumfonds kwam, kon je spreken van een goed systeem. Nu is het enkel een goede regeling voor de grote bedrijven die intussen door hun grootste last heen zijn. Het was beter geweest als het voorstel ervoor zorgde dat de meest behoeftedrijven ook de kans kregen om een volwaardig quotum uit te bouwen. En dat alles binnen een systeem waar-

Ook inzake de productieplafonds neemt De Cuyper een duidelijk standpunt in. 'Die plafonds zijn zo hoog dat ze eigenlijk weinig zin hebben. Als je alles natelt dan zie je dat slechts 450 bedrijven in Vlaanderen meer dan 500.000 liter quotum bezitten. Boven de grens van 800.000 zijn er slechts 30 bedrijven.' Hetzelfde punt haalt ook Raf Aertsen, melkveehouder te Rijkevorsel, aan. 'De melkveesector mag zich zeker niet verkijken op het aantal bedrijven met een quotum dat boven de 500.000 liter ligt. Dat zijn er niet zo veel', klinkt het bij Aertsen, terwijl hij zich toch een aantal bedenkingen maakt over de handhaving van bedrijfsplafonds in het nieuwe voorstel. 'Het is goed dat boven de ingestelde plafonds de groei niet volledig geblokkeerd wordt. Zo krijgen die melkveebedrijven nog de ruimte om in de toekomst de extra kosten op te vangen.' Daarbij ziet Aertsen tegelijk een duidelijke belemmering voor de begrensde bedrijven. 'Aangezien per 20.000 liter verhandeld quotum een hectare grond mee moet gaan, komt

Raf Aertsen: 'Kleine lettertjes van het akkoord nog niet bekend'

Aertsen spreekt zich voorzichtig uit over het voorstel inzake quotummobiliteit. 'We moeten opletten dat we niet te voorbarig reageren. De kleine lettertjes van het akkoord zijn nog lang niet bekend en het voorstel heeft bovendien nog heel wat stappen te gaan. Bovendien is het pas wet als het ook op papier staat. Afgaand op de grote lijnen noem ik het nieuwe voorstel redelijk evenwichtig. Toch blijft het zo dat welke regeling je ook verzint, er altijd mensen zullen bestaan die het er niet mee eens zijn.'

Annelies Debergh